

Majandus- ja taris-
tuminister Urve Palo:
mul on vaja
actionit! - lk 5

Töövõimereformi
väärt
muudatused
- lk 3

Sotsiaaldemokraat

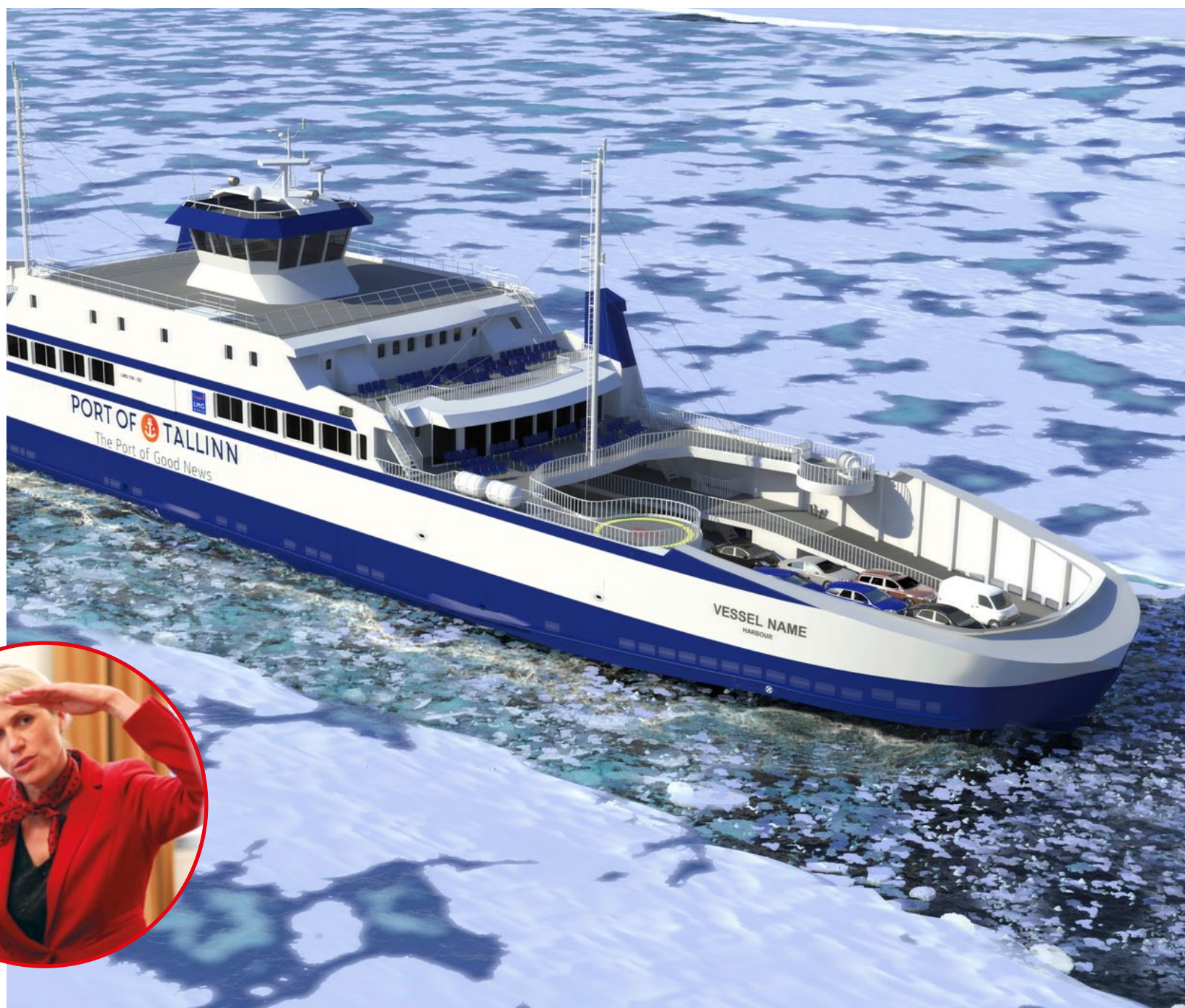
Tallinna Sadama pakkumine toob riigile 60 miljonit eurot kokkuhoidu

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi hanke mandri ning Saare- ja Hiiumaa vahelise parvlaevühenduse käitamiseks võitis Tallinna Sadam koos tütarettevõtetega. Selle tulemusena õnnestub Eesti riigil ja maksumaksjal kokku hoida ligikaudu 60 miljonit eurot, sest just nii suur on hinnavahe Tallinna Sadama ja teise pakkuja Väinamere Liinid OÜ vahel.

Siiani on riik ostnud teenust monopolises olukorras Saaremaa Laevakompanii tütarettevõttelt Väinamere Liinid OÜ-lt. „Kunagi varem ei ole parvlaevühenduse liikluses hind tekkinud läbi ausa konkurentsi. Nüüd, sõlmides parvlaevühenduse korraldamiseks lepingu Tallinna Sadamaga, võidame ligikaudu 60 miljonit eurot kümne aastaga,“ kommenteeris majandus- ja taristuminister Urve Palo, kes on alates ametisse astumisest parvlaevühendusele aktiivselt lahendust otsinud.

„Loomulikult arvestasime, et hanke võtjaga lepingu sõlmimine saab olema raske ning et tulevad ka vaidlused,“ rääkis Palo. „Aga mul on hea meel, et praeguseks oleme juba võitnud kaks vaidlust ning ümberlõikanud rahandusministereiumi järelevalvemenetluse. Meie läheme oma plaaniga võit võidu kaupa edasi.“

Tallinna Sadam on praeguseks juba sõlminud nelja parvlaeva ehitamise lepingud. 1. oktooberil 2016 on Eestil neli uut parvlaeva: kaks Hiiumaa suunal ja kaks Saaremaa suunal. „Hea uudis on tõesti hiidlastele see, et kui praegu sõidab Hiiumaale kaks praami, millest üks on vanem kui mina – siis hiidlased saavad tulevikus samuti kaks uut parvlaeva,“ ütles Palo. ●

Joonised on illustreerivad. Illustratsiooni autoriks on laevade projekteerija LMG Marin.

URVE PALO: Kunagi varem ei ole parvlaevühenduse liikluses hind tekkinud läbi ausa konkurentsi.

5. novembril toimus miinimumpalgateemaline arutelu hommik ettevõtjatega
Loe lk 3 ja vaata pilte meie flickr-is

www.flickr.com/sotsid

Juhtkiri

Andres Anvelt

justiitsminister, SDE aseesimees

Turvalisus algab oma kodust

Viimastel kuudel kuuleme üha rohkem jöhrkratest vägivallajuhtumitest kodus. Hea, kui oma loo on rääkinud vägivallatseja küüsis vaevlenu. Kurvem, kui sellised paljastused jõuavad „kaitsvate koduseinte“ vahelt välja pöördumatult hilja või kui mahajääjaid jääb painama mõte „ma oleks pidanud seda ainama...“

Perevägivallajuhtumite järsk tõus peegeldub ka viimase viie aasta statistikas. See ei anna tunnistust ootamatust vägivallalainest, vaid näitab, et õhus on ammu oodatud muutused ning ühiskond on valmis tunnistama põhimõtet, et kedagi ei jäeta oma mures üksi ja abivajajat aidatakse.

Esiteks on kannatanud ise olnud julgemad. Teisalt pole pealtnägijad enam tummad tunnistajad. Mul on hea meel, et üha rohkem jõuab inimesteni mõistmine, et tegu on reaalse, meie rahvast hävitava probleemiga ning et kannatanu on alati ohver.

Juba 2011. aasta valimisprogrammis pidasin vajalikuks, et perevägivallast kogenute abistamine ja selle ennetamine oleksid riiklikud prioriteetidid. Riik peab olema suhtumise muutmisel eeskõnelejaks, mitte tagantsõrkijaks. Valitsuserakonnana oleme esimesi ka samme astunud. Nii näiteks saab perevägivallast peagi raske kriminaalkuritegu ja laienevad elektroonilise valveta lähenemiskeele kohaldamise võimalused.

Samas on vägivallatseja karistamine ja ohvri abistamine alati järeltegevus. Detsembris emaldan ühe olulise puudujäägi, andes Eesti nimel allkirja Euroopa Nõukogu naistevastase ja perevägivallaga ennetamise ja tõkestamise, nn Istanbuli konventsioonile. Sellega võtame riigina kohustuse pöörata võitluses vägivallaga uus lehekülg. Mitte sõnades, vaid tegudes.

Edaspidi kohustume pakkuma kannatanuile võimalikult palju tuge ja teenuseid, juurutama mõistmist, et vägivallal puudub igasugune õigustus ning rõhutama, et vägivallaakt lapse juuresolekul on vägivalla raskeim ja taunimisväärsim vorm, sest just nii kandub vägivallad edasi tulevikku.

Aktiivne ennetus, kannatanut toetav tegevus ja vägivallatseja karistamine peab moodustama terviku. Perevägivallada ei lahenda erinevates „siltoornides“, kõik peavad olema osa tervikust: riigiasutused, vabatahtlused, kohalikud omavalitsused, iga patrullpolitseinik ja sotsiaaltöötaja.

Meil tuleb soolise võrdõiguslikkuse, mittestereotüüpsete soorollide, vägivallavabade konfliktilahenduste ja teiste sarnaste teemade käsitlemine integreerida kooliprogrammi ja töötada välja õppematerjalid. Peame koolitama sotsiaal-, lastekaitse- ja meditsiinitöötajad ning vägivallakuritegude menetlejad, peame julgustama mehi ja poisse vägivallale vastu astuma.

Oleme suutnud need põhimõtted sisse kirjutada peagi justiitsministeeriumis valmivasse vägivalla ennetamise strateegiasse, kuid süsteemne töö seisab alles ees.

Vägivalla vähendamine ja ennetamine peab olema Eesti üks selgeid arengusuundi ning ma kavatsen seista julgelt selle eest, et perevägivallada märgatavaks ning selle ennetuse ja tagajärgedest sündiva kahjuga tegeldaks.

Nii ennetame vägivallada tegelikult märksa laiemalt – tänaval, koolis, kõikjal meie ümber.

Sotsiaaldemokraat:

Tiraaž: 7000 // Väljaandja: Sotsiaaldemokraatlik Erakond // Address: Ahtri 10A, Tallinn 10151Telefon: 611 6040 // Tellimine, kaastööd ja lisainfo: ajaleht@sotsdem.ee

Eesti ja Istanbuli konventsioon

Eha Reitelmann

Eesti naiste varjupaikade liidu juhatuse esinaine

Eesti riik on sel aastal astumas olulist sammu inimõiguste kaitsel: ühineme Euroopa Nõukogu naistevastase ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooniga.

Istanbuli konventsiooniga liitunud riigid võtavad endale kohustuse ennetada ja tõkestada naistevastast vägivallada selle kõigis vormides, sealhulgas pere- ja seksuaalvägivallad. Samuti kohustuvad nad pakkuma vägivalla ohvritele naistele ja nende lastele lisaks üldistele abiteenustele ka spetsiaalselt tugiteenuseid ehk piisaval arvul kergetest kättesaadavatest naiste varjupaikade, abi vägivallada pealt näinud lastele, õõpävaringse tasuta tugitelefonide teenuseid, samuti keskusi seksuaalvägivalla ohvritele. Kas Eesti on selleks praegu valmis?

Naistevastast vägivallast on maailmas avalikult räägitud alles viimase nelja aastakümne jooksul. Kogu maailmas hakati naistevastast vägivalla ohvritele ja nende lastele kaitses ning tuge pakkuma naiste varjupaikade asutama eelmise sajandi kaheksakümnendatel aastatel. Leiti, et tavapärase sotsiaalsüsteemi ei suuda isegi heaoluriikides neile vajalikku abi ja turvalisust pakkuda.

Eestis on viimase kümnekonna aasta jooksul ehitatud üles kunagis-

te sotsialismimaade seas unikaalne naiste tugikeskuste süsteem, millega võime eeskujuks olla ka mitmetele nn vana Euroopa riikidele. Praeguseks tegutseb meil kolmest naiste tugikeskust kõigis maakondades peale Saare- ja Hiiumaa (Põlvamaal asub Võrumaa naiste tugikeskuse filiaal) ja abivõimalused on kättesaadavad regionaalselt võrdsel tasemel.

Tugikeskuste loomist ja nende tegevust on aastate jooksul järjest kasvavas matus toetanud sotsiaalministeerium, lühiajalistest on jõutud aastapikkuste toetusprojektideni. Kuigi kõik naiste tugikeskused on iseseisvad mittetulundusühingud, tegutsevad nad ühtsete, Euroopa ja maailma parima kogemuse põhjal ühiselt välja töötatud reeglite alusel. Oleme käivitanud ka oma baas- ja täienduskoolituse süsteemi.

Tugikeskustesse pöördub üle 1500 naise aastas. Paljudel neist on alaealised lapsed, nii et tegelikke abisaajaid on tundvalt rohkemgi. Tugikeskus pakub vägivalla ohvritest naistele ja lastele kriisiabi ja emotsionaalset tuge, analüüsib ohvri turvariske ja aitab koostada turvalaani, selgitab juriidilisi küsimusi, toetab ametiasutustega suhtlemisel.

Koos naisega koostatakse tegevusplaan, kuidas vägivallaringist väljuda. Mida varem see väljapääs leitakse, seda parem, sest ainult nii ei kordu vägivalladest mustrid põlvest põlve edasi.

Ehkki tugikeskuste töötajad on saanud põhjaliku väljaõppe, läheb eriti pikka aega kestnud raskete juhtumite lahendamisel vaja ka vägivalla teemal kompetentse psühholoogi või psühholoogi abi, kes

suudab töötada ka kompleksraumade, ja ka juristi abi. Tänu Norra toetusprogrammile on see teenus alates 2013. aastast kättesaadav mitte ainult suuremates linnades, vaid võrdsetel alustel kõigis tugikeskustes üle Eesti.

Loomulikult pakub naiste tugikeskus ka turvalist majutust ja kaitses vägivallaohu eest. Keskuste asukoht ei ole avalik, vajaduse korral võib naine abi saada ükskõik millises kohas üle Eesti. Nendega saab õõpävaringselt ühendust võtta avalike telefonide kaudu.

Lisaks naiste tugikeskustele tegutseb ka Eesti naiste varjupaikade liidu õõpävaringne tasuta tugitelefon 1492, mida rahastab samuti Norra toetusprogramm.

Sellest toetatakse ka kahe seksuaalvägivalla ohvritele mõeldud keskuste rajamist Tallinnas ja Tartus, mis peaksid ukseid avama hiljemalt 2016. aasta alguseks.

Niisiis vastab Eesti abisüsteem Istanbuli konventsiooni standarditele. Mis saab aga siis, kui Norra abiraha lõpeb? Oluline on sellele mõelda juba praegu, sest olukorras, kus naistevastast vägivallast järjest avalikumalt räägitakse ja seetõttu ka järjest rohkem ohvreid abi otsib, oleks vastutustundetu jätta aastate jooksul kodanikeühenduste initsiatiivil ning sotsiaalministeeriumi toetusel välja kujundatud abisüsteem ühe aasta lõpus korduvasse „olla või mitte olla“ seisus.

Istanbuli konventsiooni allkirjastamisega peab käima kaasas ka selge poliitiline otsus tagada nüüd ja edaspidi selle täitmiseks vajalikud ressursid. ●

Õiglane, tugev ja turvaline Eesti

Sotsiaaldemokraatide valimisprogrammi põhisuunad

Anto Liivat

SDE Tallinna linnavalikogu fraktsiooni esimees

Riigikogu valimiseni on jäänud sadakond päeva ja valimisvõitlus on alanud. Oleme vähem kui aastaga suutnud valitsuserakonnana ära teha asjad, milleks varasematel koalitsioonidel pikki aastaid tahe puudunud on. Nii tõusevad uuest aastast alates lastetoetus rohkem kui kaks korda, gümnaasiumipõlised hakkavad saama tasuta koolilõunad ning esmakordselt tõusevad ka pensionid seaduses lubatud maksimummäära võrra.

Saabuvate valimiste peateemadeks kujunevad tõenäoliselt õiglane ja toimetuleku, turvalisuse ning majandusküsimused. Peatun neil teemadel lähemalt.

Oleme ostujõult euroala riikide hulgas viimasel kohal. See tähendab, et Eesti inimesed saavad endale palga eest lubada märkimisväärselt vähem, kui töötajad teistes Euroopa riikides.

2020. aastaks võetakse avalikku sektorisse tööle vähemalt tuhat vähenenud tööväimega inimest

Töövõimereform aitab kaasa nii tööandjate kui ka kogu ühiskonna mõttemaailma muutustele. On oluline, et me oskame väärtustada puuetega inimesi, nendega suhelda, neid vajadusel toetada – see loob võimaluse näha erivajadusega inimest kui head kolleegi.

„On tugev vajadus muuta praegust olukorda Eestis, kus inimene, kes on osaliselt töövõime kaotanud, aga ise tahab ja suudab teha tööd, on jäetud töötöisinguil omapead,“ kirjeldas olukorda sotsiaalkomisjoni esimees Heljo Pikhof.

Riigikogu sotsiaalkomisjon on kevadest saadik analüüsinud ja püüdnud parimal moel arvestada erivajadustega inimeste kodade-liitvõimega inimeste arvamus ja ka mitme teadusuuringu seisukohti uue töövõimereformi kohta. Selle nimel, et

praeu töös olev ja ligi 100 000 töövõimetuspensionäri lähedalt puudutav mahukas reform tõesti ka võimalikult sujuvalt käima lükata. „Praegu võib öelda, et vali kriitika, mis töövõimereformi ümber alguses käis, oligi väga õigustatud,“ rääkis Pikhof.

Nüüd on töövõimetoetuse seaduse eelnõu pea tundmatusest muutunud, parandused on sisse viidud ka sotsiaalhoolekande seadusesse ning tööturuteenuste ja -toetuste seadusesse.

FOTO:SDE

Inimesel säilib senine töövõimetuspension – kui see on suurem uuest töövõimetoetusest.

Sotsiaaldemokraat toob esile mõned näited muudatustest, mis riigikogu sotsiaalkomisjoni on algsetesse eelnõudesse sisse viidud:

- Seaduste jõustumise lükati edasi 2016. aastasse. Puuet hakatakse hindama uut moodi järkjärgult: kõigepealt, 2016. aasta esimesest poolest uutel taotlejatel, sama aasta juulist aga neil töövõimetuspensionäridel, kellel jõuab kätte

aeg määratud töövõimekao protsent üle vaadata. Mõnel töövõimetuspensionäril jõuab hindamine kätte alles pärast 2020. aastat.

- Näitamaks eraettevõtjatele eeskuju, võetakse aastaks 2020 avalikku sektorisse tööle tuhatkond vähenenud töövõimega inimest.
- Puuetega inimeste ja osalise töövõimega inimeste hinnangul oli 640 eurot, millest alg-

selt pidi töövõimetoetus hakama vähenema, liiga madal. Algselt kavandatud 641-eurose kuusissetuleku asemel hakatakse toetust osaliselt vähendada 960-eurosest palgast. Osalise töövõimega inimesele lõpetatakse toetuse maksimine 1300-eurosest palgast, puuduva töövõimega inimesel alles 1600-eurose palga juures.

- Inimesel säilib senine töövõimetuspension – kui see on suurem uuest töövõimetoetusest.

- Eelnõusse on nüüd sisse kirjutatud ka töövõime hindamisega kaasnevate lisakulude hüvitamine, kui töötukassa peab erandkorras vajalikuks saata klient ekspertarsti juurde. Jutt on näiteks eritranspordist, isiklikult abistajast, viipekeele tõlgist jne.

- Võetakse suund „ühe ukse poliitikal“ – kui inimene läheb sisse töötukassa uksest, saab ta korraga esitada taotlused

töövõime hindamiseks ja puude määramiseks ning töövõimetoetuse ja puudetoetuse saamiseks, vajadusel suunamise rehabilitatsiooniteenusele.

- Osalise töövõimega inimesed, kes hakkavad töötukassa kaudu rehabilitatsiooniteenust saama, võivad edaspidi saada töövõimet toetavaid, tervist paremaks tegevaid teenuseid praeguse 483 euro asemel kuni 1500 euro eest aastas – seda nii töötötsijad kui ka töökäijad.

On räägitud reformi suurest maksumusest. Heljo Pikhof selgitas: „Eri vajadustega inimeste tööturule tootmine, kogu süsteemi ülesehitamine ja käivitamine ongi kallis. Kui süsteem juba sujub, läheb asjakäik odavamaks.“

Üle kahekümne aasta alarahastatud sotsiaalvaldkonnal on praegu võimalus saada Euroopa sotsiaalfondilt töövõimereformi läbiviimiseks ligi kolmsada miljonit eurot. „Järgmist samalaadset võimalust tuleks oodata ehk seitse aastat, juhul kui siis Eestis on ka reformi eesvedajaid,“ lisas Pikhof. ●

2015. aasta eelarve põhifookuses on lapsed

FOTO: SHUTTERSTOCK

Riigieelarve maht on 8,5 miljardit eurot ning valitsussektor on 0,8 protsendiga SKP-st struktuurises ülejäägis.

Sotsiaaldemokraat Rannar Vassiljev on nimetanud riigikogu kõnetoolist 2015. aasta riigieelarvet progressi eelarveks, mis toob lahendusi mitmele pikka aega ühiskonnas probleemiks olnud valukohale.

„Sotsiaaldemokraadid on aastaid kritiseerinud eelarveid põhjusel, et rida olulisi muudatusi ühiskonnas jääb tegemata. Kõike vajaliku ei lahenda ka uus eelarve, aga sel sügisel on teisiti päris mitmed asjad,“ ütles Vassiljev.

Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Vassiljev tõi esimesena esile lastetoetused, mis tõusevad 1. jaanuaril 45 euron ja mil mõõduv 11 aastat pärast, mil viimati esimese ja teise

lapse toetus kerkis. „Oleme aastaid kaitsnud etrepanekut, et tasuta koolitoit põhikooli õpilastele peab laienema ka gümnaasistidele. Järgmisest aastast on gümnaasiumides koolitoit tasuta,“ lausus Vassiljev, rõhutades, et eelarve põhifookuses on lapsed.

Vassiljev avaldas heameelt ka selle üle, et eelarve langetab töötuskindlustumakset ja tõstab uuest aastast tulumaksuvaba määra, mis loodetavasti jätkub ka edaspidi. Lisaks taastub matuetoetus, mis aitab madala sissetulekuga inimestel leevendada lahkunu ärasaatmisega seotud kulutusi. Põhjalikumalt saate 2015. aasta riigieelarvest lugeda järgmisest Sotsiaaldemokraadist. ●

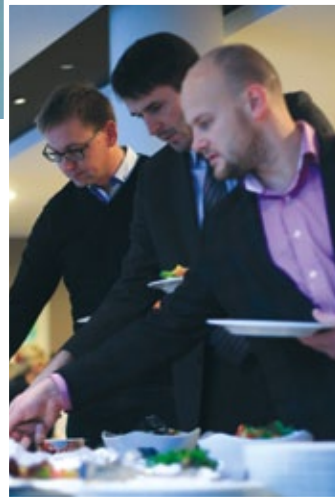
SDE kohtus miinimumpalga-teemalisel mõttehommikul ettevõtjatega

FOTOD: SDE

Rannar Vassiljev, Heido Vitsur, Peep Peterson ja Ville Jehe esinesid ettekannetega, nentides, et miinimumpalk peab tõusma.

kokkusaamine algas 8:30 ja alustati ühise hommikusöögiga. Peep Peterson, Rainer Vakra, Anto Liivat.

Ajalugu

Marta Lepp – sotsiaaldemokraat, keda ei võtnud tsaarisõdurite kuulid

Üks 1905. aasta revolutsiooni kangelannasid oli toona vaid 20-aastane sotsiaaldemokraat Marta Lepp, kes hilisemas elus teenis leiba õpetaja ja kirjanikuna. Marta Sophia Lepp (alates aastast 1913 Marta Kirschbaum, alates 1927. aastast Maarda Uruste) sündis 12. novembril aastal 1883 Harjumaal Vardil (täname Varbola).

Lepp õppis Tallinnas kõrgemas tütarlastekoolis ja Peterburis pedagoogikakursustel. Noore vasakpoolseid ideale kandva neiuna sattus ta Tallinnas 1905. aasta revolutsiooni sündmuste keerisesse.

„Siis kõndis see nõgine töölisteparv ümber linna ja laulis „Priius, kallis anne“, „Mu isamaa armas“,” on ta ise meenutanud

roonaseid meeleolusid. „Käisin nendega ühes eksalteerituna. Mind veetles, kiskus see massi algjoud, nagu möllav tuli, vahutav vesi, keerlev kosk, suurlinna liikumine, raudtee kiiresõit ehk mäest alla lendamine.”

16. oktoobril 1905. aastal kogunes Tallinna Uuel turul (täname Estonia teatri juures) toimunud mittingule nõudma demokraatlike õigusi ligi 10 000 inimest. Nende seas ka Lepp. Korraga ilmus platsile kõrvalasavas kohtuhoones varjul olnud tsariarmee üksus, kes avas rahumeelse rahvahulga pihta tule. Parasjagu kõnet pidanud Lepp sai mitmest kuulist haavata, kuid ta sai kiirelt arstiabi ja jäi ellu. Tol, Eesti ajaloo ühel verisemal päeval kaotas aga Uuel turul elu 94 inimest, haavatuid oli üle 100.

Paranenud Lepp vangistati ja saadeti Siberi Tobolski kubermangu asumisele, kus ta põgenes aasta hiljem Peterburi, tegutsedes seal põrandaaluses organisatsioonis, hiljem Kroonlinnas, Tartus ja Pärnus, siis jälle Peterburis ja Soomes.

1907. aastal sügisel astus Lepp Peterburis kõrgemale komertskursustele, ta arreteeriti ja oli Peterburis Špalernaja vnglas ja Riia keskvanglas. Lepp vabastati 1910. aasta alguses tagatise vastu, ta viibis kolm kuud vabana Tallinnas, kuid vangistati siis uuesti ja saadeti tagasi Tobolski kubermangu, Taara linna. Seal põgenes naine 1910. aastal sügisel uuesti Peterburi ja hiljem edasi Soome.

Eesti Vabariigis ei lõonud Marta enam aktiivselt poliitikas kaasa, vaid töötas aastatel 1919–1928 eesti keele õpetajana Tallinnas ja mujal ning toimetas aastast 1930 taarausuliste ajakirja Hiis.

Lepp on kirjutanud lühijutte, milles kajastub naisõiguse teema, samuti draamateoseid, romaani ning ooperilibreto. Lisaks on ta avaldanud ka kolmeköitelise mälestusteraamatu. Lepp kasutas kirjanikuna varjunime Sophia Vardi.

Marta Lepp suri Tartus 11. novembril 1940 ja sai maetud kodumaa mulda. Võib olla üpris kindel, et järgmisel aastal toimunud juuniküüditamine poleks teda säästnud.

Jaak Juske

Majandus- ja taristuminister Urve Palo: iga päev on väljakutse!

Urve Palo valis pärast gümnaasiumi hoolega, kas saada matemaatika õpetajaks või õppida majandust. Nüüd on ta veendunud, et otsus majanduse kasuks ja teadustöö Tartu ülikoolis strateegilise juhtimise alal olid parimad versta-postid. Tema vastutusala peal on Rootsis näiteks viis ministrit. Sotsiaaldemokraat käis temaga vestlemas.

Ole hea, räägi nendest mõtetest ja tunnetest, millega kevadel majandusministri koha vastu võtsid. Kas kaalusid kaua?

Järgmine peaministriera-kond pidi võtma kindlasti majandusministri koha ja näitama, et me oleme majanduses tugevad. Sotside hulgas on

väga palju majanduskõrgharidusega inimesi, kes on ettevõtluses tööl ja ise ettevõtjad – aga kuvand on natuke teistsugune.

Minu jaoks oli see asjade loogiline käik, ma ei tundnud aukartust või hirmu majandusministri ametikoha ees. Mul on 42 aasta kohta piisavalt kogemust ja enesekindlust, et öelda: aga kes siis veel? Ma olen kokku kuus aastat majandust õppinud: Tartu ülikoolis turunduse ja kaubanduse eriala ning EBS-is rahvusvahelist ärijuhtimist. 15 aastat töötasin erasektoris, pool sellest rahvusvahelise ettevõtte juhina ja väga keerulisel nn meeste alal (ehitus). Mul oli kaks aastat kabinetiministri kogemust (Palo oli rahvastikuminiister aastatel 2007–2009), mis on ülioluline siis, kui võtta selline suur portfelli vastu. Riigikogus olin kolm aastat majanduskomisjoni ase-esimees ehk et paljud seaduseelnõud ja teemad olid mulle juba tuttavad.

Minus tekitas vaid kõhk-lusi, et mu teine laps on nii väike. Aga see oli ka ainuke ministrikoht, mis mind tõesti huvitas ja olin valmis vastutuse võtma. Arvan, et enamus mehi niimoodi ei oleks mõelnud, et ootoot, kas ma võtan selle vastutuse – laps on mul ju nii väike. Tuundsin, et ma ei saa sellest loobuda, sest minu jaoks teist head valikut ei olnud – kui oleksin loobunud, siis tundes end, oleksin jäänud kahtesema. Elama peab hetkes. Mul peab olema väljakutse ka väljaspool kodu, siis olen kodus hea ema ja abikaasa.

Oled majandusministrina ette võtnud suuri asju. Kõik teemad ei ole veel päris lõpuni lahened, loodetavasti on lahenedmas. Mida pead ise oma suurimateks võitudeks ja väljakutseteks ministrina?

Seitse kuud on nüüd olnud selles ametis ja kui ikka tõsiselt tööd teha, siis

Uus rubriik “Miks mina astusin erakonda?”

Vastab tuntud kirjanik, ajakirjanik ja värske Tallinna sotsiaaldemokraat Andrei Hvostov

Mul on veel vanadest aegadest tutvus Jevgeni Ossinovskiga, me käisime kunagi koos tema ja Vadim Belobrovstviga Toilas ühel sellisel üritusel, kus olid koos – kui ma ei eksi – sotside sceni-oid.

Mina olin sinna kutsutud esinema kui raamatu „Sillamäe passioon“ autor. Igatahes saime Jevgeniga tuttavaks, arutasime õhtul koos olukorda. Hoolimata meie suurest vanusevahest (mina praegu 51, tema praegu 28), oli meil ühiseid kogemusi. Isiklikke. Nn integratsiooni puudutataves valdkondades.

Tänavu suvel, kui Paides oli arvamusfestival, saime taas kokku. Mina rääkisin integratsioonilaval seda juttu, mida ma ikka räägin. Et probleem pole praegu mitte niivõrd venekeelsete soovimatutes midagi teha või kuidagi olla, vaid pigem põlisrahva jäikus.

Igati loogiline, et kui haridusminister sai sel sügisel endale lõpuks selle analüüsi, mis lahkab venekeelsete koolide üleminekut eestikeelsele õppele, siis ta kutsus mu enda juurde ja andis seda mulle lugeda.

Me arutasime, et mis siis juhtuma hakkab, kui ta selle avalikustab.

Meie mõlema hinnang oli otse öeldes järgmine – Jevgenit hakatakse peksma, võibolla isegi mingite üldrahalike talgute korras.

Ja siis ma lubasin ministrile, et ma tulen ja seisan tema kõrval. Kui on vaja kakelda, siis kakleme koos.

Mul polnud tollal aimugi, et kakluses lähed hoopiski ägedamas küsimuses. Kes võis arvata, et

Minsiter Urve Palo

tulevad ka tulemused. Need ei tule esimese kuu või kahega, aga kui pool aastat kõvasti pingutada – siis on juba tulemusi näha. Hea meel on tõdeda, et neid on nüüd ka järgemööda tulnud. Kui mulle on üllatavalt öeldud, et oi, sa oled jõudnud seitsme kuuga rohkem teha kui mõni minister seitsme aastaga, milline üllatus, siis minu jaoks see ei ole üllatus, sest olen teinud selle nimel kõvasti tööd. Ma ei ole kindel, et üt-lus „Tee tööd ja näe vaeva, siis tuleb armastus“ paika peab, küll aga näitab kogemus, et paika peab üt-lus „tee tööd ja näe vaeva, siis tulevad ka tulemused“. Mul on muuhulgas vedanud väga hea meeskonnaga. Üksinda ei sõua kuigi kaugele. Heas koostöös aga küll.

Kui tööle asusin, siis avastasin üsna pea, et eelmise majandusministri Juhhan Partsi eestvedamisel on AS Levira koos mastidega müügis – sealhulgas Tallinna Teletorn. Praeguseks oleme teinud põhimõttelise otsuse, et telor-ni enamusosalus peab jääma riigile.

Projekt, mille üle mul on siiralt hea meel, on 28. oktoobril allkirjastatud Rail Balticu ühisetevõtte loomise kokkulepe, mille sõlmisime Läti transpordiministri Anrijs Matissi ja Leedu transpordi- ja kommunikatsiooniministri Rimantas Sinkevičiusega. See on väga oluline samm raudtee ehitamise õnnestumiseks.

Ühisetevõtte näitab, et Balti riigid on ühel meel ja see on kindlasti viimase 20 aasta jooksul suurim projekt, kus kolm riiki on seljad kokku pannud. See ei tulnud kergelt, sest kui kevadel tööle asusin, oli olukord pingeline ja eelmise majandusministri poolt sillard paljusk-põletatud. Õnneks mõistavad sotsiaaldemokraadid üks-teist paremini (ka Leedu minister on sotsiaaldemokraat) ja suutsime takistused ületada. Ühisetevõtte pidulikul õhtusöögil tänas Leedu minister oma kõnes mind ka isiklikult: „Aitäh kõigile, et siimaani jõudsite ning eriline tänu Urve Palole, sest kui tema tuli, siis hakkasid asjad kiiresti edasi liikuma.“

Praeguseks on Eesti Euroopa Komisjonil saanud rohelise tule taastuvenergia ja rõhuga koostootmise režiimil toodetud elektrenergia toetusskeemi muutmiseks, mis lubab jätkata riigikogus elektrituruseaduse eel-nõu menetlemist. See sektor on seda pikisilmi oodanud üle poolteise aasta. Eesti riigi jaoks suured investeeringud on ootel olnud. Võtsime meeskonnaga asja kätte septembri alguses ja kahe kuuga sai see tehtud – eelmisel nädalal tuli positiivne otsus riigiabi kohta. Kohusin kaks korda konkurentsivoli-niku Joaquín Almuniaga, tegime ko-dutööd ära ja tulemus on nüüd käes.

Tallinna Sadam on praeguseks juba nelja parvlaeva ehitamise lepingud sõlminud ja töö käib. 1. oktoobril 2016 on meil neli parvlaeva: kaks Hiiumaa suunal ja kaks Saaremaa suunal. Hiidlastele on hea uudis see, et kui praegu sõidab Hiiumaale kaks praami, millest üks on vanem kui mina, siis nad saavad samuti tulevikus kaks uut parvlaeva.

Estonian Air on oluline teema ja ma tahan, et see saab korralikult lahendatud. Riik on otsinud neile juba 2010. aastast investorit, mul on väga hea meel, et praeguseks on investor ja huvi-laine leitud. Selleks on Tallinki tütaretevõtte Infotar, kellel on olemas kõik võimalused Estonian edule viimiseks. Ettevõttel opereerib nii laevandus- kui ka majutussektoris, neil on märgatav kliendibaas suurus-järgus 16 miljonit klienti aastas. Tegu on Eesti ettevõttega, seega on nende jaoks ka auküsimus korralikult hak-kama saada ja lennufirmat edasi arendada.

Mul on hea meel, et meil on eel-kokkulepe sõlmitud, nüüd jääb veel oodata Euroopa Komisjoni otsust riigibiloa suhtes. Eesti riik on viimastel aastatel oluliselt Estonian Airi tegevust toetanud, mis Euroopa Liidu seaduste järgi ei pruugi olla aksepteeritav. Et Euroopa Komisjonist positiivne otsus saada, mängibki siin võtmerolli see, kas nad usuvad, et Estonian Air on pikas perspektiivis jätkusuutlik ja kasumlik. Erainvestori kaasamine annab selle võimaluse.

Iga päev pakub väljakutseid ja see meeldib mulle!

Oled pärit Lõuna-Eestist ja suurest perest. Kuidas jõudsid Tallinnasse ja kas pealinnas on teistsugused väärtused?

Jah, ma olen pärit Värskast, olen seal üles kasvanud, koolis käinud, gümnaasiumi lõpetanud. Tallinnasse jõudsin aga väga loogilist teed pidi: kasva-des üles maatüüdrunka, olin hingelt linnatüüdruk. Olen alati teadnud, et suurena asun elama pealinnas. Minu jaoks oli see keskkond siin kodune ja vahet Lõuna-Eestiga ei tundnud.

Lap-sest peale käisin palju Tallinnas, mul elas isa mingi aeg siin ja käisin Rocca al Mare lastelaagris. Isapoolne suguvõsa elab samuti suures osas Tallinnas, seega oli Tallinn minu jaoks tuttavam linn kui Tartu ja kuk-las olen kogu aeg teadnud, et ükskord ma siin maandun. Mitte et see oleks olnud eesmärk omaette, vaid pigem teadmine. Ja nii see läks.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist otsustasin minna Tartu ülikooli majandust õppima. Mul isegi ei olnud plaan B-d, juhuks kui ma ei saa sisse. Kuigi konkurss oli üsna tugev, sain sisse. Ülikoolis olles läksin praktika-le ja tööle firmasse, millel oli esindus ka Tallinnas. Kui mu abikaasa liikus oma töö kaudu Tallinnasse, siis oli minu jaoks väga kerge otsus kaasa minna ja jätkata oma tööd siin Tallin-na esinduses.

Nüüd, olles juba vanem ja kogene-num, on mul kuklasse tekkinud uus teadmine, mis ei välista, et vanemas eas olen jälle maal. Män-nimetsas ja-lutamine on koht, kus ennast kõige rohkem laen.

Oled läbi viinud motivatsiooni- ja juhtimiskoolitusi. Mis sind ennast motiveerib?

See on väga hea küsimus. Mind on inimeste juhtimine väga huvitanud sellest ajast, kui majandust õppima läksin. Mu Tartu ülikooli lõputöö teema oli seotud ettevõtte strateegilise juhtimisega ja EBS-is kavatsesin uu-rida inimeste motiveerimisega seon-duvat.

Milliste teemadega sa märtsi-kuiste riigikogu valimiste jaoks välja tahad tulla?

Olen alganud diskussiooni riiklikult toetatud üüripindade üle. Euroopa riikides on elamumajanduspoliitika prioriteet juba aastakümneid, näiteks Soomes on pool üürielamufondist riiklikult toetatud. Need protsendid on suured paljudes riikides: Rootsis, Taanis, Saksamaal, Hollandis. Meil Eestis riiklikult toetatud üüripindu ei ole, Tallinna linn ehitab küll mu-nitsipaalkortereid, aga see süsteem on teisele sihtgrupile ning ei puuduta tervet Eestit. Meie riigi suurimateks murekohtadeks on praegu paljude spetsialistide madal palgatase, amor-tiseerunud eluasemefond ning suur inimeste väljaränne. Riiklikult toetatud üüripinnad on just olulised nii tööjõumobiilsuse kui ka taskukohaste hindade tõttu.

Kui meil lahkutakse riigist, sest palgad on madalad ja üürihinnad kõrged, siis võimaldades inimestele eluase, mis on uus või renoveeritud ja madalate kommunaalkuludega, jääb inimesel rohkem raha elamiseks kätte. Riik ei saa üldöö pal-gapoliitikat muuta, kuid riiklikult toetatud üüripindasid suudab ta koostöös omavalitsustega ja ettevõtjarega ehitada küll. Mina ja sotsiaal-demokraadid seisame selle eest, et selle programmiga ka alustaksime. See on kindlasti järgmiste valimiste üks teemasid.

Kuidas on nii suure portfelliga ministril vaba aega?

Kogu minu vaba aeg kulub perele ja natuke sõpradele. Minu nädalavahe-tused ja õhtud on pere jaoks. Ma olen tööl, mu päevad on pikad ja intensiivsed, aga kui ma olen kodus, siis ma ka olen kodus. ●

Poed ei pea avatud olema kella 23-ni

Karl Kirt

MTÜ Noored Sotsiaal-
demokraadid president

Kõik erakonnad, sealhulgas meie, üritame leida enda programmi häid ja säravaid ideid, mille taht inimesed võiksid koonduda. Tahame inimestele pakkuda sotsiaaldemokraatlikke lahendusi inimeste heaolu parandamiseks. Noored sotsiaaldemokraadid on välja käinud 44 ideed, mis muudaksid meie ühiskonna õiglasemaks ja solidaarsemaks. Üks selline idee on kaupluste lahtiolekuaegade reguleerimine.

Eestis pole praeguseks kaupluste lahtiolekuajad reguleeritud. See tähendab, et on iga poe enda asi, kui pikalt nad oma uksi avatuna hoiavad. Parmpoolne mõtteviis ei julgusta mitte kuidagi sellist debatti isegi mitte avama, kuid vaadates maailmas ringi, on kaupluste lahtiolekuajad mitmel pool riiklikult reguleeritud. Nii näemegi oma kodumaal olukorda, kus poed on lahti väga pikalt esmaspäevast pühapäevani ja on poode, mis on avatud lausa kuni kella 23-ni.

Miks peaks üldse poodide lahtiolekuaega reguleerima? Nimelt on see väga vajalik töötajate kaitseks. Pikad töötunnid väga madala palgaga muudavad kauplustetöötajate elukvaliteedi madalaks. Tihti minnakse kodust väljast varastel hommikutundidel ja saabutakse tagasi alles südaööl. See pärsib pereelu ning ebaregulaarsed graafikud muudavad raskeks ka töö- ja koduse elu ühildamise, sest ka nädalavahetustel on poed sama pikalt enamikes linnades avatud.

Siinkohal võib hea näitena tuua Saksamaa, kus kehtestati juba 1956. aastal poodidele lahtiolekuaegade piirang. Kuigi viimastel aastatel on Saksamaa liiduvabariigid saanud rohkem õigusi ise lahtiolekuaegade üle otsustada, on siiski tegu hea süsteemiga. Vana üleriigilise seaduse järgi tohivad poed olla lahti esmaspäevast laupäevani kuni kella 20-ni. Pühapäeviti ja riiklikel pühadel on nende avamine keelatud. Samas on kehtestatud ka erandeid, näiteks tanklatele ning poodidele, mis asuvad rongi- ja lennujaamade juures.

Meie võiksim kaaluda esimeste sammude tegemist selliste regulatsioonide kehtestamisel. Noorsotside ettepanek on lahtiolekuaegade lühendamise (kellaegade kehtestamine, millal poed lahti võivad olla). Oma ettepanekus ei täpsustanud me küll kellaegasid, kuid minu näge-

muses võiksid kõik poed suletud olla kella 21-st. See annaks võimaluse töötajatel oluliselt varem koju jõuda ning parandaks nende elukvaliteeti. Avatuks võiksid jätkuvalt jääda tanklad.

Kindlasti tekitaks see idee ühiskonnas palju debatti, aga siin ongi väga terav maailmavaateline erinevus seoses: kes kaitseb töövõtjate huve ja kes tööandjate huve. Olen veendunud, et siinkohal hakkaksid kostuma igasugused loosungid, et sotsid tahavad piirata ettevõtlusvabadust ja võtta ettevõtjatele raha ära. Kuna regulatsioon kehtiks kõigile võrdselt, siis tegelikult midagi sellist ei juhtuks. Ka inimeste käitumisviis võiks muududa, sest enne kella 21 võiks suuta oma ostud ära teha.

Leian, et kõikidel inimestel võiks olla üks päev nädalas, kus ollakse koos oma perega ning puhataks. Selleks võiks olla pühapäev. Noorsotside ettepaneku kohaselt võiksid poed küll avatud olla ka pühapäeviti, kuid siis tuleks töötajatele maksta kahekordset tasu.

Noorsotsid leiavad, et poodide riiklik lahtiolekuaegade regulatsioon parandaks väga paljude inimeste eluolu. Kaupmeeste liidu andmetel töötab kauplustes üle 36 000 inimese, keda selline regulatsioon positiivselt mõjutaks. Kaitsem töötajate huvi! ●

ILLUSTRATSIOON: TÄMBRINAHK

Helsingis toimus Helsingi ja Tallinna-Harjumaa piirkondade vanade sotsiaaldemokraatide koostöö seminar-ümarlaud

(Vasakult) Sirje Kaur, Anti-Pekka Mustonen, Toomas Alatalu, Toni Randalu tõlgi ametis ja Annakati Mattila.

Tallinna-Harjumaa ja Helsingi piirkonna vanemad sotsiaaldemokraadid kohtusid 14. oktoobril Helsingis Pääkaupunkin Wanhat Towerit, Helsingin Wanhat Towerid, Kirjan Wanhat Towerid ja Suom Wanhat Toweri ry. esindajatega seminar-ümarlaual.

Kohtumine oli mõlema riigi pealinna vanade sotsiaaldemokraatide vahel esmakordne. Sadamas võitis meid vastu Pääkaupunki Wanhat Towerit asejuhataja ja esteofil Annakati Mattila, kes on olnud pikka aega sidepidaja. Kohtumise korraldajaks olid Pääkaupunkin Wanhat Towerit, eesotsas esimees Heikki Kehalinnaga.

Tallinna esindasid VSD Tallinna-Harjumaa piirkonna juhatuse liikmed ja aktivistid. Soome kolleegidel oli aga väga esinduslik koosseis, kus olid kohal kõikide üllalootetud organisatsioonide

juhatuste esimehed ning ka endised Soome emeritus suursaadikud Tallinnas Jaakko Kalela ja Jaakko Blomberg.

Seminar-ümarlaud algas osavõtjate tutvustamisega, kus kõik osalejad rääkisid oma tegevusest sotsiaaldemokraatlikus organisatsioonis. Sõsarorganisatsioonide tegevuse vastastikust tutvustamist alustas Toomas Alatalu, kes andis SDE ja VSD tegevusest Eestis väga asjaliku ülevaate. Helsingin Wanhat Towerit esimees Jussi-Pekka Alane andis ülevaate Sotsiaaldemokraatliku Erakonna edust pärast Teist maailmasõda ja viimase aja probleemidest erakonna toetuse langusel. Ettekannetele järgnes elav, sõbralik ja konstruktiivne arutelu.

Kohtumise lõpus arutati edaspidise koostöö arendamist ning lepit kokku kohtuda 2015. aastal Tallinnas, pärast mõlemas riigis toimunud valimisi. ●

SDE väliskohtumiste galerii

SDE riigikogu fraktsiooni esimees Karel Rüütl ja peasekretär Indrek Saar nautisid kohvi ja huvitavaid mõttevahetusi meie Euroopa katusorganisatsiooni Party of European Socialists (PES) kontor. PES-i kolleegid tutvustasid häid nippe kampaania jaoks.

28. oktoobril sai allkirjad kolme Balti riigi Rail Balticu ühisetevõtte alustamise leping. Läti transpordiminister Anrijs Matīss, Leedu transpordi- ja kommunikatsiooniminister Rimantas Sinkevi ius ja Eesti majandus- ja taristuminister Urve Palo.

Tartus kohtusid oktoobri lõpus Rootsi kõrghariduse ja teadusminister Helene Hellmark-Knutsson ning Eesti haridus- ja teadusminister Jevgeni Ossinovski. Rootsi minister avaldas kaastunnet ka Viljandis toimunud tragöödia pärast.

Visiidil hoolitses sotside heaolu eest Marju Lauristini nõunik Henri Kaselo. Tänu talle ei läinud keegi kaduma, kohtuti nendega, kellega vaja, ja kõht oli õigel ajal täis.

SDE esindajad ja kommunikatsiooniekspertid käisid külas meie Euroopa Parlamendi saadikul Marju Lauristini. Grupipildi jaoks poseeriti Euroopa Parlamendi hoone ees.

Riigikogu esimehe Elki Nestori ja Türgi presidendi Recep Tayyip Erdoğan kohtumisel keskenduti kahe riigi omavahelistele suhetele ja parlamentide tegevuse käsitlemisele seoses peatsete valimistega, mis seisavad ees nii Eestis kui ka Türgis.

Rail Baltic on viimase 20 aasta jooksul suurim projekt, kus kolm Balti riiki on seljad kokku pannud ja üksmeelel.

Tule appi Ukraina puudustkannatavatele peredele!

Naiskogu Kadri kutsub oma liikmeid, noori ja vanemaid sotsiaaldemokraate ning kõiki erakonna liikmeid üles annetama Ukraina puuduses elavatele peredele.

Kogume raha 30. novembrini 2014 MTÜ Naiskogu Kadri arveldusarvele EE632200221024485888. Selgitustesse palume kindlasti lisada märksõna „Ukraina pered“.

„Naiskogu Kadri on Ukraina sotsiaaldemokraatlike naistega koos Ida-Euroopa sotsiaaldemokraatlikus naiste võrgustikus tegutsenud ligi 15 aastat,“ ütles Naiskogu Kadri president Reet Laja. „Ukraina naised on meil mitmeid kordi ka ühisseminaridel käinud. Nüüd on

paljudel Ukraina peredel toetust ja abi vaja. Naiskogu volikogu otsustas 14. oktoobril alustada toetuse kogumise.“

Naiskogu liige Merle Pormeister on suve lõpust Eesti konsul Ukrainas. Ta on uurinud, milliste abiorganisatsioonidele kohapeal Ukrainas annetused edasi saata. „Praegu on kõige otstarbekam saata just raha, sest kohapeal on põgenikele kõik vajalik palju odavam,“ selgitas Pormeister. „Asjade transportimine, mida ka uurisime, on väga kallis ja keeruline. Seetõttu suuname esialgu kogu jõu rahaliste annetuste kogumisele ja Ukrainasse saatmisele.“

Külm talv läheneb iga päevaga. Anname abi, iga euro on vajalik! ●

Anto Liivat asus juhtima Tallinna linnavolikogu sotsiaaldemokraate

30. oktoobril asus sotsiaaldemokraatide fraktsiooni Tallinna linnavolikogus juhtima Anto Liivat. Ta on ka erakonna programmi- ja põhikirjatoimkonna ning Nõmme osakonna juht. Fraktsiooni aseesimehed on Lauri Laats ja Jaak Juske.

„Tallinnas elab kolmandik Eesti inimestest ja luuakse ligi pool Eesti majandustoodangust. On ülioluline, et linna juhtimisotsused oleksid läbi paistvad ning nende kujunemine inimestele arusaadav. Esimese sammuna avalikustame Tallinna 2015. aasta linnaelarve eelnõu koos kommentaari-

dega, et kõigil huvilistel oleks sellest võimalik paremini aru saada,“ avas Liivat Tallinna sotsiaaldemokraatide ambitsioone. „Pikas plaanis töötan selle nimel, et hiljemalt pärast 2017. aasta kohalikke valimisi juhiüks pealinna sotsiaaldemokraatide osalusel moodustatud koalitsioon.“

Tallinna sotsiaaldemokraadid soovivad tagada linna ja riigi koostöös igale lapsele tasuta osalemise võimalust ühes spordi- või huvialaringis ning suurendada elaravehendide lasteaiakohtade loomiseks. Linlaste turvalisuse tagamiseks tuleb taastada tänavavalgustus ning ettevõtluskesk-

konna arendamiseks alustada koostöös riigi ja erainvestoritega Tallinna linnahalli renoveerimist kaasageks konverentsi- ja vabaajakeskuseks.

„Need ettepanekud esitame kindlasti ka linnvalitsusele 2015. aasta eelarvemenetluse käigus. Samuti soovime, et Tallinn hakkaks Tartu eeskujul rakendama kaasava elarve koostamise põhimõtteid, et linnakodanikud saaksid otse ja vahetult osaleda oma elukeskkonna arendamises ja avaliku raha kasutamises,“ lisas Liivat.

Tallinna linnavolikogu sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esimees vahetub kord aastas rotatsiooni korras. ●

Teated

KOHTUMISED MINISTRITEGA

Kohtumised ministritega

Erakonna Tallinna piirkond pakub võimalust kohtuda kõikide sotsiaaldemokraatidest ministritega. Järgmine ministeeriumikülastus toimub 26. novembril sotsiaalministeeriumis aadressil Gonsiori 29 algusega kell 18.00. Külalisi võõrustab sotsiaalkaitse minister Helmen Kütt.

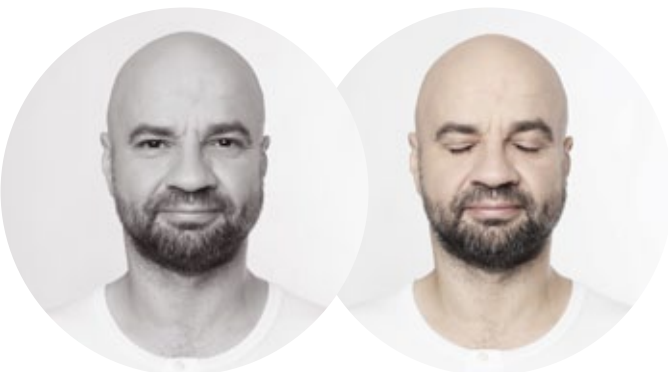
Osalema on oodatud kõik erakonna liikmed! Üritusele saab end registreerida kirjutades Tallinna piirkonna koordinaatorile Aire Kalausile aadressil aire.kalaus@sotsdem.ee.

21. oktoobril toimus üritustesarja esimene kohtumine justiitsminister Andres Anveltiga, kes tutvustas kohal viibinutele justiitsministeeriumi tegevusi ning oma seniseid saavutusi ministrina, tuleviku plaane ja vastas külalise rohketele küsimustele.

Tartu piirkonna üldkoosolek

SDE Tartu piirkonna üldkoosolek toimub 2. detsembril kell 18:00 Tartu Ülikooli Raamatukogu konverentsisaalis.

Täpsem info ja päevakord saabub aegsasti. Lisainfo ja registreerimine: [tel. 55592504](tel:55592504) või pilleriin.raudsepp@sotsdem.ee.

MIHKEL RAUD

Mihkel Raud vaatab oma avatud silmadega ja unistab tõelisest tugevusest meie sees.

„Minu sotsiaaldemokraatia“

Minu sotsiaaldemokraatia on see, kui väärikus ei ole kaubeldav. Kui teisest hoolimine ei ole tingimuslik. Kui vaidlus ei käi selle üle, kes on inimene ja kes mitte. Kui kõik mõtted on õiged, kõik lahendused võimalikud, kõik uksed paokil. Kui kõik on teretulnud ja kedagi ei välistata.

Minu sotsiaaldemokraatia on see, kui ma olen valmis Sulle vastu tulema. Kui olen valmis natuke rohkem maksma, et Sina peaksid seda natuke vähem tegema. Kui olen valmis Sind sellesama pudrukausi äärde laskma, millest ma iseennast terve elu hõbelusikaga nuumata olen lasknud. Usu või ära usu, aga see on mulle kasulik, sest mina olen täpselt nii tugev, kui tugev oled Sina.

Minu sotsiaaldemokraatia on see, kui ma pean Sinust lugu. Ja Sina minust. Kui tööline peab lugu ettevõtjast, ettevõtja ametiühingumehes, ametiühingumees rikkast, rikas vaesest, vaene linnavurlest, linnavurle maakast, maakas homost, homo kristlasest, kristlane satanistist, satanist lillelapsest, lillelaps militaristist, militarist venelasest, venelane eestlasest, eestlane eestlasest.

Minu sotsiaaldemokraatia on see, kui Sinu lapsel on needsamad võimalused, mis minu omal. Kui olen valmis tunnistama, et Sinu laps on sama andekas kui minu oma, ilmselt andekamgi. Kui Sinu laps käib sama heas koolis kui minu oma. Minu laps käib Inglise kolledžis, kus Sinu oma käib? Ah et seal... Minu sotsiaaldemokraatia on see, kui ma ei pea „ah et seal“ ütleva. Või seda, et minu laps käib Inglise kolledžis.

Minu sotsiaaldemokraatia on see, et inimväärne ühiskond on saavutatav tegelikkus, mitte naiivne utoopia, millega ullikesed üksteist Rimi kassajärjekorras üles kütavad. Ta on idee ideede võimalikkusest, väljasuretatud käsi keset üleüldist käegaloomist. Veendumus, et iga organismi keskpunktis asub süda.

Minu sotsiaaldemokraatia on see, mille juurde me Eestist ummisjalu põgeneme. Kümnete tuhandete kaupa. Ta asub peaaegu siinsamas, poolteist tundi üle Soome lahe ja olemegi kohal. Peaaegu siinsamas, aga siiski mitte päris siin. Veel. Ent riik pole kunagi valmis, vähemasti mitte minu sotsiaaldemokraatias, sest päris valmis on ainult lõpp. Mulle meeldib algus. Ma loodan, et Sulle ka.

Ristsõna

	Tallinna linnavolikogu SDE fraktsiooni esimees	H, ..., J	SDE liige, Tartu abilinnapea	Kergete vaheseinte eraldatud osaruumist	Taevasina						
Värvus											
Anno		Humorist									
Rumal, meeletu		VASTUS									
Heljo Pikhof on SDE ... piirkonna esimees											
Spordiklubi			Eesti Raamat Kosjaisa			Pinnavorm	Aktsiaselts	Venemaa maakood	Igapäevane	Noorkotkas	Inglise tiitel
	Mees (ladina k.) Riigikogu SDE fraktsiooni liige				SDE veteranipoliitik Poja naine						
... immobilis (kinnisasi)				Poola rahvatants Buss (inglise k.)							
Hanerohi						Sindi Gümnaasium Kangelaslaul				Monsieur Riigikogu SDE fraktsiooni liige	
Kaunase linna läbiv jõgi							Miraakel SDE Pajusi osakonna esimees ...Kalle Sardis				
E naaber		VASTUS jätkub Vana ... ei roosteta									... nii ega naa
... victis! (häda võidetuile!)				Alevik Põltsamaa vallas Lühike vangerdus							
Orkester					Vanus Sekund				2 x täht		
Ruumimeeter			Mehenimi								

EESTI RAHVA RISTSÕNAD RISTIK

Erakond tunnustab septembrikuus tehtud aktiivse vabatahtliku töö eest järgmisi inimesi:

- Madis Verro
- Ain Böckler
- Heinart Puhkim
- Rita Hade
- Ester Kaasik
- Tiina Kullamä
- Kermo Kүүn
- Valdek Ott
- Kaja Vahter
- Viktor Ert
- Jarmo Kangro
- Rein Kaste
- Kadri Kiuru
- Erik Raud
- Sirje Kaur

ROSAARIUM

Aitäh kõigile teistelegi vabatahtlikele! Aktiivsetele liikmetele mõeldud motivatsiooniprogrammi kohta saad lugeda intraneti alahelt Rosaarium või uurida oma piirkonna koordinaatorilt.